

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan 2025

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Dokumenttyp:
Plan

Diarienummer:
KS-2024/00918

Giltighetstid:
jan- dec 2025

Datum och paragraf för beslutet:
2024-11-12, § 172

Dokumentansvarig:
SLK, Ekonomi och styrning

Innehållsförteckning

Organisation kommunstyrelsens verksamheter	3
Kommunstyrelsens grunduppdrag	4
Inriktning inom kommunstyrelsens grunduppdrag.....	4
Kommunstyrelsens verksamheter	5
Kommunstyrelsens planering för inriktningsmål och program	13
Kommunstyrelsens arbete med personalpolitiska mål	14
Kommunstyrelsens arbete med finansiellt mål	15
Tilläggsuppdrag	16
Kommunstyrelsens drift- och investeringsbudget	17
Styrning och uppföljning av externa utförare	20

Bilagor

Bilaga 1 – Fördelning av kommunstyrelsens budgetram för 2025

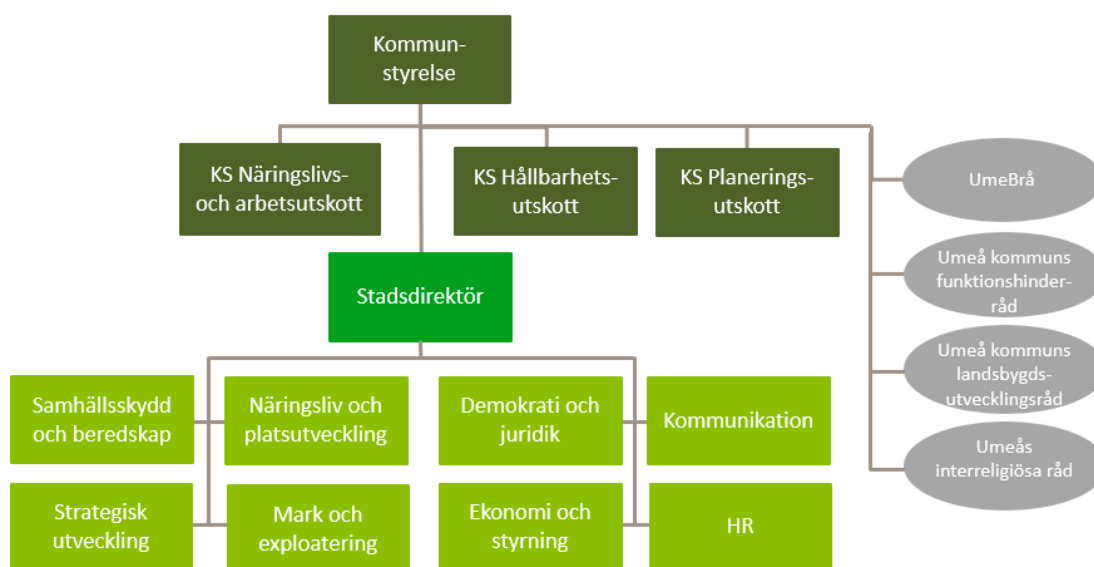
Bilaga 2 – Utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt

Organisation kommunstyrelsens verksamheter

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Presidiet består av ordförande samt förste och andre viceordförande. Ordförande är Hans Lindberg (S)

Kommunstyrelsen har tre utskott; ett näringslivs- och arbetsutskott, ett planeringsutskott samt ett hållbarhetsutskott. Utskotten har sju ledamöter och sju ersättare.

Nedan finns schematisk beskrivning av organisation med utskott, samverkansorgan och verksamheter.

Figur 1: Schematisk beskrivning av Kommunstyrelsens organisation.

Kommunstyrelsens verksamhet bedrivs i en förvaltning, stadsledningskontoret som leds av stadsdirektör. Styrelsens och styrelsens utskott har förvaltningen till stöd för att verkställa grunduppdrag samt de ansvar och åtaganden som kommunfullmäktige delegerat till kommunstyrelsen eller ansvar/uppdrag som kommunstyrelsen är ålagd enligt lagstiftning /förordning. Förvaltningen är indelad i åtta avdelningar.

Inom stadsledningskontoret finns tre verksamheter som arbetar på uppdrag av annan nämnd; Umeåregionens brandförsvaret inom avdelningen för samhällsskydd och beredskap samt valkansliet och överförmyndarenheten inom avdelningen för demokrati och juridik.

Kommunstyrelsens verksamheter 27 sep 2024	Antal	Årsarbetare (åa)
Stadsdirektör	1	1
HR	68	65,8
Ekonomi och styrning	50	50
Strategisk utveckling	37	37
Mark och exploatering	21	21
Näringsliv och platsutveckling	20	20
Demokrati och juridik (exkl. Valkansli och Överförmyndarverksamhet)	20	17,8
Kommunikation	14	13,25
Samhällsskydd och beredskap (exkl. Umeåregionens brandförsvaret)	11	11
Totalt	242	236,85

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen **styr, leder och samordnar** kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, **bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.**

Kommunstyrelsen har ansvar att **leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden** som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för:

- Kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor & lönehantering
- ekonomi, styrning & upphandling
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling & innovation
- översiktsplanering

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Kommunstyrelsen har enligt gällande beslut från kommunfullmäktige ansvar för ägarstyrning av kommunens bolag och ansvar för att bereda frågor av principiell karaktär till kommunfullmäktige för fastställande.

Kommunstyrelsen har även ansvar för ett flertal samverkansforum och råd, exempel är Umebrå, Umeå Interreligiösa råd och Umeå Funktionshindersråd.

Inriktning inom kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsens grunduppdrag	Uppföljning
Styrning, ledning och samordning	En bedömning baserad på bland annat: Genomförande av styrelsens uppsiktsplikt (extern revisionsgranskning) Genomförande av övergripande planerings- och uppföljningsprocess Efterlevnad god ekonomisk hushållning Ansvar som anställande myndighet
Beredning inför och uppföljning av kommunfullmäktiges beslut	En bedömning baserad på bland annat: Efterlevnad riktlinje för styrdokument Uppföljning av motionshantering
Utveckling av strategiskt viktiga områden	En bedömning baserad på bland annat: Uppföljning av inriktningsmål i delårs- och årsrapport Utveckling av modell för programhantering

Övergripande fokus för 2025

- **Kontinuitet och försörjningsförmåga**

Kontinuitet och försörjningsförmåga är en central del i samordningen av kommunfullmäktiges plan för civil beredskap och ett fokusområde under 2025. Vikten av detta område förstärks i samband med NATO-medlemskapet och att flera statliga utredningar anger ökade krav på kommuner gällande kontinuitet och försörjningsförmåga. Regeringens utredning för ny lagstiftning "kommuners och regioners grundläggande beredskap för kris och krig" pekar specifikt på att kommuner förväntas ha högre försörjningsförmåga för sina samhällsviktiga verksamheter.

- **Datadriven kommun**

Arbetet intensifieras med att skapa grundförutsättningar för kommunens verksamheter att kunna arbeta mer datadrivet, tex ta hjälp av AI. Det är ett stort utvecklingsarbete som kommer att ske tillsammans med teknik- och fastighetsförvaltningen/IT. I styrgruppen för arbetet finns flera förvaltningschefer med.

- **Omställningskapacitet (tilläggsuppdrag 2023:1 och 2023:2)**

Under 2024 har nämnderna analyserat hur kompetensförsörjningsläget ser ut och identifierat inom vilka verksamheter som omställningen behöver öka, för att grunduppdraget på sikt ska kunna tillgodoses (tilläggsuppdrag 2023:1). Under 2025 kommer förslag på nya verksamhetsinriktningar att arbetas fram, vilka sedan ska implementeras. I denna omställning kommer kommunstyrelsens/stadsledningskontorets roll som samordnare för tilläggsuppdrag 2023:2 att vara en viktig del.

- **Positionsutveckling**

Det gemensamma strategiska arbetet fördjupas för att utveckla berättelsen om Umeå och stärka Umeås position som kommun, plats och arbetsgivare. Det görs utifrån prioriterade inriktningar som stärker kommunens förmåga att arbeta med påverkan, prioritering och beslut som bidrar till kommunens vision.

- **Klimatinvestering**

Under 2025 prioriteras att arbeta med den finansiella kapaciteten för klimatomställning och klimatanpassning. Fokus ligger på att genom innovativa finansieringslösningar säkra långsiktiga investeringar som minskar kostnader och som samtidigt minskar utsläppen och stärker Umeås motståndskraft mot klimatförändringar.

Kommunstyrelsens verksamheter

Nedan redovisas kortfattat grunduppdrag samt fokusområden som KS verksamheter arbetar med under 2025 för att verkställa kommunstyrelsens grunduppdrag.

HR

HR-avdelningen har till uppgift att stödja kommunens verksamheter så att de kan uppnå sina mål och bidra till att Umeå kommun är en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen. Huvuduppgiften är att ta ansvar för en enhetlig och konsekvent tillämpad personalpolitik hos arbetsgivaren som helhet.

HR-avdelningen ska vara en professionell och värdeskapande funktion som levererar stöd med hög kvalitet till förvaltningar och chefer som skapar förutsättningar för att starkt gemensamt arbetsgivarskap. Avdelningen ansvarar även för adekvata beslutsunderlag som beretts i samspel mellan förvaltningar till personalnämnden, kommunstyrelsen, PA-nämnden och kommunfullmäktige. HR-avdelningen ska tillhandahålla, utveckla, förvalta och följa upp strukturer, system och processer för

- Förhandling och arbetsrätt
- Lönebildning
- Aktiva åtgärder mot diskriminering
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Rehabilitering och anpassning
- Ledarskap, medarbetarskap, förändringsledning och värdegrund
- Omställningskapacitet och lärande organisation
- Kompetensförsörjning och rekrytering

Avdelningen är ägare av det samlade HR-objektet med systemstöd för processerna ovan. Enheten för Lön och pension är objektägare för Umeåregionens gemensamma personal- och lönesystem och värdkommun och nämnsansvarig inför den gemensamma PA-nämnden. Lön och pension ansvarar för löneadministrationen till Umeå och Vindelns kommuner.

Grunduppdrag HR	Uppföljning
Kompetensförsörjning	Kommunens gemensamma kompetensförsörjningsplan
Lönebildning, avtal lönebildning	Lönekartläggning och utfall i relation till riktlinje för lönestrategiska frågor
Arbetsmiljö/ aktiva åtgärder	Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (process)
	Uppföljning av aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering (process)
	Arbetsätt för att bättre mäta och analysera åtgärder i relation till diskrimineringsgrunderna
Ledarskap medarbetarskap	Åtgärder för att nå breddad rekrytering till ledningsarbete

Fokus för 2025:

- Lokal anpassning utifrån omfattande central avtalsrörelse och säkerställa förberedelse inför ikraftträdande av EU:s lönetransparensdirektiv 2026.
- Åtgärder för att förhindra diskriminering och säkerställa jämlika möjligheter (Fokusområde Arbete och försörjning inom program för social hållbarhet).

- Stärka och utveckla ledarskapets kapacitet att möta och leda i förändring samt uppdatera medarbetar- och ledarskapspolicy med tillhörande värdegrund.
- Anpassa arbetsformer utifrån förändrad lagstiftning om vilka kontroller en kommunal arbetsgivare kan, bör och får göra vid och under anställning för att förhindra så kallade möjliggörare och organiserad brottslighet.

Ekonomi och styrning

Avdelningen för ekonomi och styrning har i uppdrag att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning, detta innebär att avdelningen ska stödja kommunstyrelse och kommunfullmäktige och stadsledning med relevanta och adekvata beslutsunderlag inom ekonomi- och anskaffningsområdet. Avdelningen ska även tillhandahålla, utveckla och förvalta strukturer, system och processer för:

- Budget & investering
- Finansiering
- Anskaffning (upphandling & inköp)
- Bokföring & Redovisning
- Uppföljning & rapportering
- Styrning och samordning

Avdelningen ansvarar även för att följa upp och utvärdera huruvida ekonomistyrning och finansiell styrning är ändamålsenlig och leder till god ekonomisk hushållning.

Grunduppdrag Ekonomi och styrning	Uppföljning
Budget och investering	Årlig utvärdering av processen, justeringar sker fortlöpande på uppdrag av KSna
Finansiering	Följs i kraft- och finansrapport. Där framgår om låneportföljens sammansättning är i enlighet med KF:s policy/riktlinjer.
Anskaffning	Nytt rapportpaket utvecklas under 2025.
Bokföring och redovisning	Extern revisionsgranskning av delårs- och årsbokslut, vars syfte är att säkra rättvisande räkenskaper.
Uppföljning och rapportering	Extern revisionsgranskning av delårs- och årsbokslut.
Styrning och samordning	Efterlevnad riktlinje för styrdokument
	Genomförande och resultat av uppsiktsplikt

Fokus för 2025:

- Översyn av kommunens riktlinjer för God ekonomisk hushållning, inklusive finansiella mål för kommunkoncern respektive kommun.
- Utveckla styrning av upphandling/anskaffning.
- Samordning och process för tilläggsuppdrag 2023:1.

Strategisk utveckling

Strategisk utveckling initierar, leder och samordnar uppdrag av strategisk och verksamhetsövergripande karaktär inom social, ekologisk, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Uppdraget är att samverka, samordna, styra och stödja inom områdena: bostadsförsörjning, brottsförebyggande, folkhälsa, innovation, jämställdhet, jämlikhet, klimat, landsbygd, miljö, minoritets- och rättighetsfrågor, stadsutveckling, tillgänglighet och tillväxt.

Strategisk utveckling arbetar med att växla upp kommunens utvecklingsfrågor inom ramen för det regionala, nationella och internationella innovationssystemet.

Avdelningen tar fram underlag, analyser, prognoser och scenarier samt genomför uppföljning inom områden som är av strategisk betydelse för Umeås utveckling.

Strategisk utveckling har ansvar för den översiktliga planeringen som sätter riktningen för efterföljande planerings- och utvecklingsarbete i kommunen.

Grunduppdrag Strategisk utveckling	Uppföljning
Samordning och positionering av strategiska utvecklingsfrågor kring Umeås hållbara tillväxt	Trender för de indikatorer som är utpekade i program för tillväxt, social hållbarhet och klimatneutrala Umeå 2040. Trender i övrig uppföljning t.ex. befolkningsprognoser, resvaneundersökning, unga-enkäten, jämlika liv.
Växla upp kommunens utvecklingsfrågor inom ramen för det regionala, nationella och internationella innovationssystemet för att skapa välfärd och hållbar tillväxt	Volym extern finansiering. Investeringar i FoU (offentliga/privata)
Identifiera utmaningar och möjligheter för Umeås utveckling genom att ta fram underlag, analyser, prognoser och scenarier	Användning av framtagna underlag, analyser, prognoser och scenarier
Infrastrukturplanering som möjliggör långsiktigt hållbar tillväxt genom att aktivt förverkliga översiktsplanens intentioner i extern och intern samverkan.	Antalet färdigställda bostäder Investeringsmedel i nationella planen Indikatorer för att mäta utfallet av översiktsplanen (t.ex. Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge)

Fokus för 2025:

- Stärka kommunens förmåga att arbeta med extern finansiering, innovativa arbetsätt och medborgarengagemang för omställning mot hållbar tillväxt.
- Fördjupa arbetet med långsiktiga etablerings- och utvecklingsstrategier och säkerställa samordning av viktiga infrastrukturprojekt.
- Utveckla stöd till förvaltningarnas arbete med tillväxt, social hållbarhet och klimatneutralitet.

Mark och exploatering

Mark och exploatering säkrar markförsörjningen så att det finns utrymme för Umeås nuvarande och framtida utveckling samt leder arbetet med att planera och genomföra översiktsplanens intentioner avseende stadens tillväxt. Det sker framför allt genom att utveckla nya områden för bostäder och verksamheter på kommunal mark. Avdelningen ska också skapa framdrift i samhällsbyggnadsprocessen genom att identifiera behov av och ta initiativ till samordning samt bevaka och följa upp genomförandeaspekter i exploateringsprocessen i både kommunala och privata projekt.

Avdelningen initierar förstudier och planläggning av kommunens egna områden för bostadsbyggande, verksamheter och kommunala behov, ansvarar för utbyggnad av infrastruktur inom projekten och hanterar försäljning av tomtmark. För genomförande av detaljplaner på privat mark skriver Mark och exploatering exploateringsavtal med byggherrar.

Mark och exploatering leder också utredningar och genomför statligt och kommunalt finansierade saneringar av förorenad mark.

Grunduppdrag Mark och exploatering	Uppföljning
Markförsörjning	Sammanställd status- och aktivitetsrapportering
Exploatering på kommunal mark	Sammanställd status- och aktivitetsrapportering
Sanering av förorenad mark	Återrapportering via handlingsplanen för förorenade områden

Fokus för 2025:

- Färdigställa och sätta en reviderad projektmodell för att effektivisera arbetet med nya bostads- och verksamhetsområden på kommunal mark samt ta fram utbyggnadsplan för att underlätta samordning av exploateringsprojekt och strategiska satsningar inom kommunkoncernen.
- Utveckla avdelningens roll som samordnare för att säkerställa bättre koordinering mellan olika aktörer och projekt inom samhällsbyggnadsprocessen.
- Identifiera och ta nästa steg i att integrera klimatomställning och hållbarhet i kommunens egna exploateringsprojekt.

Näringsliv och platsutveckling

Näringsliv är Umeå kommuns operativa och strategiska organ för näringslivsutveckling och tillväxt. Näringslivsavdelningen arbetar nära näringslivet och dess organisationer, universiteten och andra aktörer i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för Umeås tillväxt med det övergripande målet om fler arbetstillfällen och företag.

Grunduppdrag Näringsliv och platsutveckling	Uppföljning
Förutsättningar för arbetstillfällen	Netto arbetstillfällen (ökning jfr tidigare år)
Branschbredd	Bibehållen branschbredd är grundläggande för långsiktigt hållbar tillväxt. 35 procent tillverkande, 32 procent platstjänster och 33 procent företagstjänster

Fokus för 2025:

- Fortsatt utöka samordning i försäljning och marknadsföring av Umeå som plats för investeringar, talangattraktion och besökare.
- Öka samordning mellan befintliga inkubatorer och därmed högre effekt av våra insatser i det företags- och innovationsstödjande systemet.
- Öka samordning mellan Umeå Kommun och vårt destinations och platsutvecklingsbolag i syfte att stärka Umeå som plats för möten och events.

Demokrati och juridik

Avdelningen har ett särskilt ansvar för kommunkansli, juridik och arkiv. Avdelningen samordnar ärendeberedning till kommunfullmäktige och kommunstyrelse med dess utskott. Vidare samordnar, stödjer och utvecklar avdelningen det kommunövergripande arbetet inom juridik och informationsförvaltning samt ansvarar för det centrala kommunarkivet.

Grunduppdrag Demokrati och juridik	Uppföljning
Kommunkansli	Motioner ett par gånger årligen
Juridik och informations- förvaltning	Juridiskt stöd genom avstämningsmöten
	Uppföljning av verksamhetsbaserad informationsarkitektur görs i olika steg. Först i testmiljö och därefter i produktionsmiljö.
Arkiv	Överföring av material till e-arkiv genom dialog med verksamheter om prioritering utifrån inskickat material och status på det. Programfunktion för att kommunens verksamheter ska kunna söka och ta del av handlingar i e-arkivet på egen hand (API) är klar senast kvartal två.

Fokus för 2025:

- Skapa en kommunövergripande verksamhetsbaserad informationsarkitektur som en viktig förutsättning för bland annat god informationssäkerhet och uppbyggnaden av en datadriven organisation.
- Fortsätta arbetet med överföring av material till e-arkiv först som ett mellanarkiv och sen som ett slutligt arkiv. Genom ett mellanarkiv kan verksamheter stänga gamla ärendehanteringssystem för att sortera och ordna handlingar i E-arkivet till dess de är redo för att slutligen överföras.

Kommunikation

Kommunikationsavdelningen är ett strategiskt och operativt kommunikationsstöd för stadsledningskontoret. Avdelningen skapar förutsättningar och skickliggöra andra förvaltningar och medarbetare med sikte på att utveckla kommunen som en kommunikativ organisation.

Kommunikationsavdelningen förvaltar och utvecklar våra kanaler, analoga som digitala, och utvärderar dem löpande för att skapa goda förutsättningar för effektiv kommunikation. Avdelningen jobbar i förvaltningsövergripande insatser för att utveckla bilden och upplevelsen av Umeå – som kommun, plats och arbetsgivare. Det handlar om stora evenemang och kommunövergripande insatser som skapar värde för vår kommun. Kommunikationsavdelningen jobbar också med att kompetensutveckla och stärka medarbetare i kommunen. Det handlar om att skickliggöra fler i bland annat kommunikativt ledarskap, att möta medier, tala och uttrycka sig tydligt. Det ska hjälpa fler att bli trygga medarbetare, ledare och chefer. Kommunikativ förmåga är en superkraft.

I avdelningen ingår även stadshusreceptionen som ger god service till våra besökare och säkerställer säker inpassering i Stadshuset.

Grunduppdrag Kommunikation	Uppföljning
Utveckla och förvalta våra grundkanaler (webb, intranät & sociala medier)	Tillgänglighetsgranskningar/bedömningar årligen
Skickliggöra medarbetare inom kommunikation	Minst 4 utbildningstillfällen vår/höst (8st/år). Följs upp via vår nya kompetensportal.

Fokus för 2025:

- Utveckla avdelningen genom en kultur av samarbete, lärande och nyfikenhet. Det stärker och lyfter förmågan till insiktsdriven kommunikation.
- Fördjupa arbetssätt inom SLK och mellan förvaltningar för att fortsatt stärka Umeås position som kommun, plats och arbetsgivare.
- Utveckla utbildningar inom kommunikation så att fler skickliggörs i sitt kommunikativa medarbetar- och ledarskap.

Säkerhet (inom avdelningen Samhällsskydd och beredskap)

Säkerhetsenheten ingår i avdelningen för samhällsskydd och beredskap och har uppgiften att arbeta för att kommunen har en ändamålsenlig planering enligt lagen om kommunens skyldigheter vid och inför extraordinära händelser, höjd beredskap och krig. Enheten samordnar kommunens arbete enligt säkerhetsskyddslagen, tillgodoser kommunens försäkringsbehov och stödjer kommunens verksamheter i det skadeförebyggande och trygghetshöjande arbetet. Säkerhetsenheten har även uppdraget att samordna kommunens verksamheter och externa aktörer för att motverka möjligheten för att bedriva organiserad brottlighet och välfärdsbrott på lokal nivå.

Inom avdelningen för samhällsskydd och beredskap ingår även verksamheten Umeåregionens brandförsvaret, som styrs av Umeåregionens brand- och räddningsnämnd.

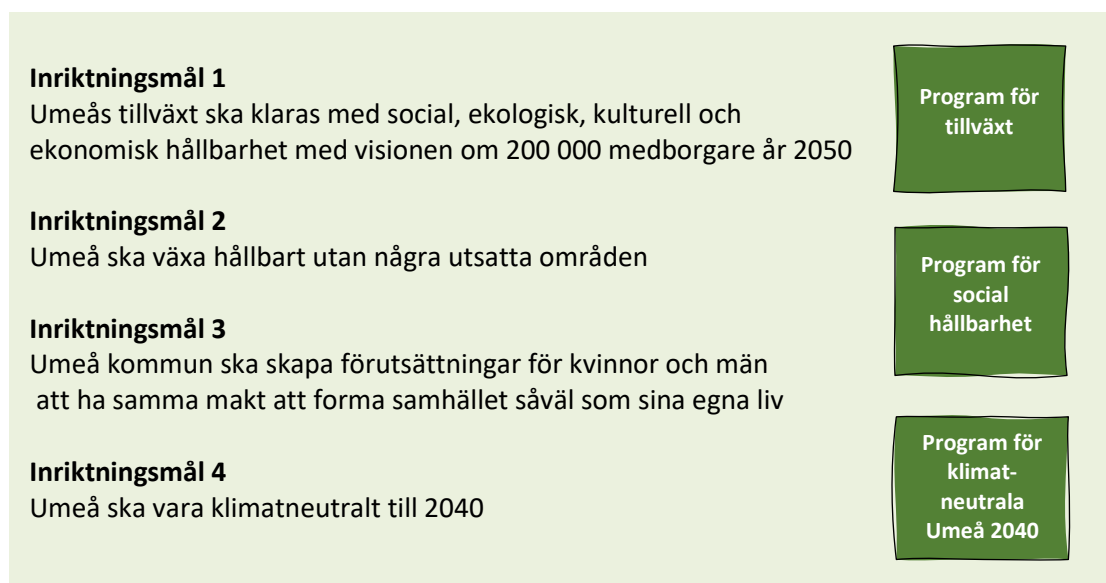
Grunduppdrag Säkerhet	Uppföljning
Kommunövergripande arbete med interna säkerhetsfrågor i kommunen	Utvecklat stöd för hot- och våld samt otillbörlig påverkan mot förtroendevalda finns framtaget.
Övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen följs	Tillsyn av länsstyrelsen i Norrbotten. Reviderad säkerhetsskyddsanalys är fastställd.
Kommunens krisberedskap och krisberedskap i enlighet med lagen om extraordinära händelser	Årlig uppföljning genomförs av länsstyrelsen i Västerbotten Stöd för efterlevnad av reglementes förändringar finns framtaget.
Kommunövergripande arbete med civilt försvar	Årlig uppföljning genomförs av länsstyrelsen i Västerbotten Förmågehöjande investeringar genomförda
Kommungemensam samordning internt och externt i trygghetsskapande och brotts-förebyggande syfte	Kommungemensam styrning för att motverka välfärdsbrott finns framtaget
Tillgodose kommunens behov av försäkringsskydd	Årlig uppföljning genomförs av återförsäkrare (SKF AB) Interna riktlinjer för egendomsförsäkring finns framtaget.
Informationssäkerhet	Årlig uppföljning via cybersäkerhetskollen Plan för införandet av NIS2/cybersäkerhetslagen är framtaget

Fokus för 2025:

- Etablera kommunövergripande processer för arbetet civil beredskap.
- Fastställa en kommungemensam inriktning för arbetet med välfärdsbrott.
- Ta fram ett grundläggande stöd för förvaltningarnas implementering av NIS2.

Kommunstyrelsens planering för inriktningsmål och program

I detta avsnitt redovisas planering och fokus under 2025 för kommunstyrelsens verksamhetens arbete med fullmäktiges inriktningsmål och program¹.

Kommunstyrelsen har en central roll i genomförande av kommungemensamma inriktningsmål och program (programstyrningen) eftersom samordning och styrning inom strategiskt viktiga områden tillhör styrelsens grunduppdrag.

Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram, utveckla och förvalta struktur för programstyrning. Programansvariga chefer arbetar inom stadsledningskontoret och så även programansvariga tjänstepersoner.

År 2025 är tredje året som inriktningsmålen kanaliseras via programstrukturen. Arbets- och uppföljningsformer har utvecklats och utvärderas löpande.

Fokus för 2025 är:

- Tydliggöra ansvar och roller i programstyrningsstrukturen
- Ökad takt i arbetet med inriktningsmål 4 – Umeå ska vara klimatneutralt till 2040
- Fortsätta utveckla förmågan att genom extern finansiering och samverkan bidra till Umeås hållbara tillväxt

---

¹ Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser.

Kommunstyrelsens arbete med personalpolitiska mål

I detta avsnitt redovisas planering och fokus för KS verksamheters arbete med de personalpolitiska mål som fastställts av kommunfullmäktige.

Uppföljning: Data och utveckling följs upp T1, T2 och T3, en bedömning av måluppfyllelse för de personalpolitiska målen görs T2 och T3.

Uppföljningsansvar: HR-chef för kommunstyrelsens verksamheter.

Mål 5

Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället

Utifrån KS strategiska kompetensförsörjningsplan konkretiserar de verksamheter som har behov av aktivt arbete med kompetensförsörjning, med aktiviteter och insatser enligt aktivitetsplaner. Mångfald inkluderas i arbetet med kompetensförsörjning och arbetsmiljö. En uppdatering av KS kompetensförsörjningsplan skall ske under året utifrån den analys som gjorts inom ramen för tilläggsuppdrag 2023:1.

Mål 6

Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30

Baserat på KS verksamheters organisatoriska utformning kommer förvaltningen under 2025 att vidmakthålla och bevaka utvecklingen avseende antalet medarbetare per chef samt skapa förutsättningar för närvarande ledarskap. Fortsatta utbildningsinsatser för nya chefer, möjlighet till fördjupningsutbildningar för erfarna chefer och mindre utbildningsinsatser såsom tematiska frukostseminarier är även viktiga förutsättningar för ledarskapet.

Mål 7

Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden

Under 2025 ska KS verksamheter fortsätta det systematiska arbetsmiljöarbetet och utgå från behov och förutsättningar för respektive arbetsplats, med avstamp från friskfaktorerna. Eventuella olikheter mellan kvinnors och mäns arbetsförhållanden ska synliggöras och hanteras utifrån dess förutsättningar. Under året skall även systemstödet Opus implementeras för att stötta det planerade systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatserna.

Nedan resultatmätt är kommunövergripande och följs i samtliga nämnder. Resultat för 2025 redovisas i åiterrapportering av verksamhetsplanen och används för att analysera utvecklingen inom de personalpolitiska målen.

Resultatmätt	Målvärde 2025	Utfall 2023			Uppföljning
		kvinnor	män	totalt	
Sjukfrånvaro (%)	3,9	5,0	1,7	3,9	T1, T2 och T3
Andel långtidsfriska (%)	82	79	89	82	T1, T2 och T3
Andel heltidsanställda (%)	94	95	91	94	T1, T2 och T3
Andel skyddsombud som har genomgått introduktion (%)	100	100	-	100	T3
Andel chefer med max 30 medarbetare (%)	100	100	100	100	T3
Medarbetarenkäten, medelvärde	5,2	5,2	5,3	5,2	T3

Kommunstyrelsens arbete med finansiellt mål

Mål 8

Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till 2 procent 2025–2028.

Kommunens ekonomi följs upp kontinuerligt genom månadsbokslut. Information om nämndernas utfall och prognos presenteras månadsvis för KSnau. Nämnder som prognosticerar underskott på mer än en procent (minst 1 mnkr), kallas till KSnau för presentation av åtgärdsplan. Tre gånger per år rapporterar kommunstyrelsen till kommunfullmäktige uppföljning av kommunens ekonomi; en förenklad rapport lämnas för perioden jan-april, delårsbokslut för jan-aug samt årsbokslut för helår.

Tilläggsuppdrag

I detta avsnitt redovisas ansats och/eller planering för de tilläggsuppdrag kommunfullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen samt de uppdrag kommunstyrelsen har tilldelat förvaltningen.

Tilläggsuppdrag från fullmäktige	Planering	Uppföljning
<p>2024:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kommunövergripande målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell och ta fram förslag för hur sådan styrning kan inordnas inom ram för kommunfullmäktiges styrning via inriktningsmål och program.</p>	<p>Frågan hanteras löpande inom ramen för aktualitets- och relevansbedömning av befintliga styrdokument. Dvs styrdokument kan föreslås utgå för att i stället inrymmas inom ramen för inriktningsmål och program som kommunfullmäktige beslutat.</p>	<p>T2, T3 Ansvar: Ekonomi- direktör</p>
<p>2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.</p>	<p>Arbete för att öka omställningsförmågan i nämnder/styrelse har inletts under 2024 utifrån en modell som stadsledningskontoret tagit fram. Under 2025 kommer behov av omställning och ny verksamhetsinriktning att konkretiseras av nämnder/styrelse och fullmäktige ska i juni 2025 besluta om eventuella nya verksamhetsinriktningar. Omställningsarbetet behöver då initieras omgående.</p>	<p>Löpande under 2024 Ansvar: Lednings- koordinator</p>
<p>2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.</p>	<p>Sker inom ram för 2023:1 och vad som kommer fram av det. För att åstadkomma förflyttning, tex datadriven utveckling, kommer det att krävas ett gemensamt kraftsamlande över nämnds- och förvaltningsgränser.</p>	<p>Se ovan Ansvar: Ekonomi- direktör</p>
<p>2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd.</p>	<p>Stadsledningskontoret utreder förutsättningarna för inrättande av ett klimatpolitiskt råd. Utgångspunkten är att hitta synergier med nuvarande tillväxtråd.</p>	<p>T1 Ansvar: Utvecklings- direktör</p>
<p>2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av</p>	<p>Implementering av reviderad policy och riktlinjer kommer att ske under 2025.</p>	<p>T1, T2, T3 Ansvar: Ekonomi- direktör</p>

upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.		
<p>2021: 8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.</p>	<p>Förankra strukturer för att motverka, följa upp och hantera risker för möjliggörare av välfärdsbrott.</p> <p>Ta fram kommunövergripande styrning för att motverka välfärds kriminalitet.</p>	<p>T2, T3 Ansvar: Beredskapsdirektör</p>

Uppdrag från kommunstyrelsen	Uppföljning
<p>KS Uppdrag 1 Kommunstyrelsen ger stadsdirektör i uppdrag att fortsätta arbetet med att hitta samordningsvinster inom stadsledningskontoret i syfte att omfördela resurser till strategisk fysisk planering, Lokal Operativ Samverkan (LOS) och upphandling.</p>	<p>Återrapportering till KSnaU T2 2025.</p>
<p>KS Uppdrag 2 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att göra en översyn av alla kommungemensamma avtal och avgifter som finansieras av KS/SLK.</p>	<p>Återrapportering till KSnaU T2 2025.</p>
<p>KS Uppdrag 3 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utveckla förutsättningar för kontroller inför och under anställning för att motverka välfärdsbrott.</p>	<p>Återrapportering till KSnaU T2 2025</p>
<p>KS Uppdrag 4 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utveckla förslag till principer för gränsdragning av nämndernas kompetens</p>	<p>Återrapportering till KSnaU T3 2025</p>

Kommunstyrelsens drift- och investeringsbudget

Kommunstyrelsens budgetram för 2025 uppgår till 1 315,7 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut.

Av kommunstyrelsens budgetram har kommunfullmäktige specificerat poster motsvarande totalt 1 032 mnkr. Exempel på specificerade poster är avskrivningar, pensionskostnader, utvecklingsanslag, friskvård och särskilda medfinansieringar. Dessa poster framgår under rubriken "Åtaganden beslutade av KF" i bilaga 1, Fördelning av kommunstyrelsens budget 2025.

De medel som kommunstyrelsen direkt förfogar över benämns som "kommunstyrelsen administration, bidrag och politisk verksamhet, övrigt" i fullmäktiges budgetbeslut. Dessa medel uppgår till 283,7 mnkr för 2025. Här ingår stadsledningskontoret och kommungemensamma avtal och avgifter.

Kommunstyrelsens budgetbeslut innebär att budgeten för personalkostnader inom stadsledningskontoret räknas upp med i snitt 3,24 procent från 2024 års nivå och driftskostnadsbudgeten med en procent. Minskning av ram utifrån minskat PO-pålägg 2025 har justerats proportionerligt mellan avdelningarna.

Tillskott från kommunfullmäktige

Fullmäktige har i sitt budgetbeslut tilldelat kommunstyrelsen riktade medel om 4 mnkr. Av dessa är 3,4 mnkr riktade till säkerhet och beredskap och 0,6 mnkr riktade till jämlikhet.

Medlen för säkerhet och beredskap fördelas enligt följande i kommunstyrelsens beslut om budget för 2025:

- Civil beredskap/totalförsvaret 0,6 mnkr – fördelas mellan kommunikationsavdelningen och säkerhetsavdelningen för att delfinansiera inrättandet av tjänsteperson och kommunikatör i beredskap (TIB, KIB).
- Välfärds kriminalitet 0,6 mnkr - fördelas till säkerhetsenheten för att förstärka budgeten för lokal operativ samverkan (LOS). Enheten har tidigare år erhållit 0,5 mnkr för detta ändamål.
- Beredskap livsmedel 1,6 mnkr – fördelas med hälften till avdelningen för ekonomi och styrning för att stärka arbetet kring upphandling och hälften till säkerhetsenheten för att stärka samordningen av denna beredskapsfråga.
- Klimatanpassning 0,6 mnkr – fördelas till avdelningen för strategisk utveckling för att stärka styrning och samordning i frågan.

Medlen för jämlikhet fördelas mellan HR-avdelningen och avdelningen för strategisk utveckling. HR tilldelas 0,4 miljoner för att förstärka arbetet med jämlikhet kopplat till kommunen som arbetsgivare. Strategisk utveckling erhåller 0,2 mnkr för att förstärka arbetet med jämlikhet kopplat till Umeå kommuns territoriella omställning. De riktade medlen möjliggör genomförande av riktade insatser inom jämlikhetsområdet.

Resterande medel, ca 11 mnkr fördelas till stadsledningskontoret enligt nedan. Medlen fördelas till respektive avdelning men med en kort beskrivning om hur medlen i huvudsak ämnas användas under 2025.

- Avdelningen för **demokrati och juridik** erhåller 3,4 mnkr för att stärka budgeten för den politiska verksamheten som finansieras inom kommunstyrelsen, utifrån gällande nivå, samt förstärka stadsarkivet.
- **Kommunikationsavdelningen** erhåller 0,2 mnkr. Prioriterat är kommunikatör i beredskap (KIB).
- **HR-avdelningen** tillförs 0,4 mnkr för att finansiera gällande nivå för politiska sekreterare
- Avdelningen **ekonomi och styrning** tilldelas 1,7 mnkr där upphandlingsområdet är prioriterat utifrån volymökningar och ökade krav.

- **Säkerhetsenheten** tilldelas 1,5 mnkr. Prioriterade områden är funktionen tjänsteperson i beredskap (TIB) samt informationssäkerhet.
- För att stärka avdelningsövergripande arbeten, till exempel arbetet med att stärka Umeå som kommun, plats och arbetsgivare, tilldelas 0,6 mnkr till stadsdirektör.
- Budgeten för **kommungemensamma avgifter**, inklusive medfinansieringen av Curiosum, förstärks med totalt 3,3 mnkr.

Tekniska justeringar

Interna omflyttningar inom stadsledningskontoret medför behov av tekniska justeringar mellan avdelningarna. Medel för informationssäkerhet flyttas från avdelningen för demokrati och juridik till säkerhetsenheten 940 tkr, 205 tkr avseende del av kommunikatorstjänst flyttas från näringslivsavdelningen till kommunikationsavdelningen samt medel för funktionshinderrådet flyttas från avdelningen för demokrati och juridik till avdelningen för strategisk utveckling, se bilaga 1 i kolumnen "interna justeringar". Dessa är av teknisk karaktär och därmed kostnadsneutrala inom kommunstyrelsens budget.

En översiktlig bild av kommunstyrelsens budget redovisas i tabellen nedan. I bilaga framgår ekonomiska ramar för 2025 för kommunstyrelsens olika delar.

Kommunstyrelse (tkr)	Ram 2024, inkl justeringar	Ram 2025
Åtaganden beslutade av KF	-1 035 593	-1 032 021
Stadsledningskontoret	-225 180	-239 131
Kommungemensamma avgifter, bidrag och avtal	-40 613	-44 576
Kommunstyrelsen totalt	-1 301 386	-1 315 728

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 326,2 mnkr. Detta är 118 mnkr lägre än investeringsbudgeten för 2024 (exkl. tilläggsbeslut under 2024). Minskningen förklaras främst av att det inte är avsatt medel för KS förfogande avseende prisökningar i verksamhetskritiska projekt för 2025 utifrån att inflationen har sjunkit tillbaka.

Investeringar verksamhet (tkr)	Budget 2024*	Budget 2025
Kraftverksamhet	20 220	20 587
Köp av fastigheter	40 000	
Digitaliseringsreserv	4 400	4 400
Investeringsreserv	1 238	1 091
Medel till KS förfogande	100 000	
Mark- och exploateringsprojekt, inkl. markförvärv	278 800	265 100
Elektrifiering bussdepå kollektivtrafik		15 000
Säkerhet och beredskap		20 000
Netto investeringar	444 658	326 178

* Enligt KF beslut juni 2023

Styrning och uppföljning av externa utförare

Kommunstyrelsen nyttjar till stor del externa utförare för skötsel av kommunens markreserv och utbyggnad av infrastruktur i kommunala exploateringsområden. Styrning och uppföljning sker inom respektive projekt och avvikelser rapporteras till kommunstyrelsen om sådana uppstår.

Bilaga 1 – Fördelning av kommunstyrelsens budget 2025

Åtaganden beslutade av Kommunfullmäktige:	Ram 2024				Ram 2025
Totalt åtaganden beslutade av KF:	-1035 593				-1 032 021
Kraftverksamhet	177 000				117 000
Kollektivtrafik	-160 566				-166 566
Umeå Folkets Hus	-26 292				-26 555
Västerbottens Museum	-17 790				-18 430
Norrlandsoperan	-32 554				-34 406
Friskvårdsbidrag	-7 584				-7 671
Fackliga förtroendemän	-13 918				-13 961
Utvecklingsanslag:					
- Tillväxtanslag	-19 815				-20 815
- Verksamhetsutvecklingsanslag digitalisering	0				0
- Verksamhetsutvecklingsanslag socialhållbarhet	-6 000				-6 000
- Verksamhetsutvecklingsanslag bostadsförsörjning	0				0
- Verksamhetsutvecklingsanslag klimat	-3 000				-3 000
- Verksamhetsutvecklingsanslag omställning	-6 000				-6 000
Anslag för oförutsedda behov	-20 481				-21 337
Avskrivningar	-556 662				-596 859
Utrangeringar	-14 000				-12 000
Pensioner nettokostnad	-327 931				-215 420

Fördelning av resterande del av kommunstyrelsens budget 2025

Stadsledningskontor	Ram 2024	Index	Minskat PO-påslag 3,21%	Förändr.	Interna justeringar	Ram 2025
Totalt Stadsledningskontor	-225 180	-6 478	4 340	-11 815	0	-239 131
Kommunledning	-3 658	-95	60	-615		-4 308
Demokrati och juridik	-41 395	-1 186	793	-3 425	1 120	-44 093
<i>Varav stöd till politisk verks. samt politisk verks.</i>	<i>-24 753</i>	<i>-248</i>	<i>0</i>	<i>-2 625</i>		<i>-27 626</i>
Kommunikation	-10 680	-291	190	-500	-205	-11 487
HR	-50 692	-1 493	1 013	-775		-51 947
<i>Varav HR-avdelningens andel av PA-nämnden</i>	<i>-3 230</i>	<i>-32</i>	<i>0</i>			<i>-3 262</i>
<i>Varav stöd till politisk verksamhet</i>	<i>-4 355</i>	<i>-157</i>	<i>101</i>	<i>-375</i>		<i>-4 786</i>
Ekonomi & styrning	-44 047	-1 302	885	-2 500		-46 964
Näringsliv och platsutveckling	-39 695	-758	371		205	-39 877
Säkerhet (Samhällsskydd och beredskap)	-8 528	-315	236	-3 200	-940	-12 747
Strategisk utveckling	-29 537	-907	628	-800	-180	-30 796
Mark och exploatering	3 053	-131	165			3 088
Kommungemensamma avgifter, bidrag och avtal	Ram 2024	Index		Förändr.	Interna justeringar	Ram 2025
Totalt kommungemensamma avgifter, bidrag och avtal	-40 613	-663		-3 300		-44 576
Kulturväven	446	4				450
Kommungemensamma avgifter	-14 036	-140		-1 630		-15 806
Norrbykärs museum	-215	-2				-217
Drift Resecentra och NLC terminal	-10 668	-107				-10 775
Curiosum	-9 509	-352		-1 670		-11 531
Bildmuseet	-5 050	-51				-5 101
Umeå Växer tryggt och säkert	-1 339	-13				-1 352
Postdistribution	-242	-2				-244

Bilaga 2 - Utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt

Kommunstyrelsen ska, på samma sätt som övriga nämnder, med utgångspunkt i sitt grunduppdrag kortfattat beskriva för styrelsen väsentliga utmaningar och möjligheter på medellång sikt (3–5 år).

Utmaningar och möjligheter av kommungemensam karaktär kommer sammanställas när samtliga nämnder inkommit med sina beskrivningar. I denna bilaga beskrivs den utmaning respektive möjlighet som bedöms ha störst påverkan på kommunstyrelsens verksamheters förmåga och kapacitet i ett 3–5 års perspektiv.

Arbetskraftsbrist

Ett flertal av kommunens verksamheter står idag inför väsentliga utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet. Detsamma gäller idag även för enskilda delar av kommunstyrelsens verksamheter. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen och prognos om ökande konkurrens om tillgänglig kompetens bedöms flertalet av kommunstyrelsens verksamheter befinna sig i en likartad situation inom en 3–5 årsperiod.

Då kommunstyrelsens verksamheter ansvarar för förvaltning och utveckling av ett flertal kommungemensamma funktioner, system och processer samt tillhandahåller specialiststöd/expertis inom sakområden som enskilda förvaltningar på egen hand inte kan tillgodose, kan framtida kompetensbrist inom kommunstyrelsens verksamheter ge negativ följdverkan för kommunen som helhet samt för övriga kommunala verksamheters kapacitet och förmåga.

Kommunstyrelsens analys som underlag för svar på tilläggsuppdraget 2023:1 indikerade att det inom ett antal yrkesgrupper finns tecken på svårighet att rekrytera och det förväntas kvarstå kommande fem år. Yrkesgrupperna är främst ekonomer, upphandlare, löneadministratörer/lönehandläggare, jurister och ingenjörer inom mark/fastighetskunskap.

Detta är påtagligt olika grupper gällande krav på utbildning, erfarenhet, möjlighet till utbildning på arbetsplatsen och konkurrerande arbetsmarknad. Insatser kring detta kommer säkerligen även omfatta mindre och större förslag på verksamhetsomställning för att klara grunduppdragen i en förändrad tillgång på arbetskraft med förväntad insats.

Finansiell kapacitet för att möta klimatutmaningarna

Kommunstyrelsen, tillsammans med tekniska nämnden, har huvudansvaret för att säkra finansieringen för att Umeås ska kunna möta klimatutmaningarna. Det handlar både om att minska utsläppen i enlighet med Umeås klimatmål och samtidigt klara av att hantera anpassningen till ett förändrat klimat. Att arbeta med både omställning och anpassning kommer kräva stora investeringar som både skyddar samhället mot extrema väder och bidrar till Umeås mål om klimatneutralitet. Om kommunen är framgångsrikt i sitt arbete innebär det långsiktiga minskade kostnader för skadehantering och försäkringspremier, samtidigt som återkommande besparingar och andra ekonomiska vinster bidrar till ökad ekonomisk stabilitet vilket skapa en mer hållbar och robust framtid.

I enlighet med Climate City Contract (CCC) och Umeås klimatfärdplan bedöms kommunen kunna finansiera 55 procent av klimatomställningen med interna medel, medan resterande 45 procent behöver komma från externa parter. För att nå detta samverkar Umeå med offentliga och privata aktörer samt internationella klimatfonder. Genom innovativa finansieringsmodeller och klimatinvesteringsfonder, kan kommunen säkra nödvändiga externa resurser.

Att mobilisera denna externa finansiering blir en stor utmaning för kommunstyrelsen de kommande åren. Det kräver strategiska partnerskap och effektiv allokering av medel för att balansera de interna

resurserna och samtidigt allokera externa investeringar som kan stödja en framgångsrik klimatomställning och anpassning.

Säkerhet och beredskap

De yttre hoten har betydelse för säkerheten och beredskapen. Främmande makts systematiska säkerhetshotande verksamhet mot Sverige bedrivs brett. Liksom den organiserade brottslighetens utbredning, där utnyttjande av välfärdssystemet blir ett allt viktigare inslag i ekonomin. Säkerhetspolisen konstaterar att det finns kopplingar mellan grov organiserad brottslighet, våldsbejakande extremism och terrorism. Hoten som riktar sig mot Sverige är komplexa. De går in i varandra och förstärks på så sätt. Samordning av kommunens verksamheter för att möta dessa hot är av stor vikt för att begränsa risker och konsekvenser. Att personer med kopplingar till organiserad brottslighet och främmande makt, hålls borta från den offentliga förvaltningen är avgörande för att värna om det demokratiska systemet. Regeringen ser därför över kommuners möjligheter att genomföra utökade bakgrundskontroller men även kommuners ansvar att skydda förtroendevalda för hot- våld och otillbörlig påverkan.

Under 2024 inträdde Sverige som fullvärdig medlem i Nato. Som medlem i Nato omfattas Sverige av de ömsesidiga försvarsgarantier som följer i nordatlantiska fördraget (artikel 5), vilket ska avskräcka antagonistiska aktörer från att använda sig av militära maktmedel mot Sverige. Medlemskapet ställer även krav (artikel 3) på att parterna, var för sig och tillsammans, upprätthåller och utvecklar sin individuella och kollektiva förmåga att stå emot ett väpnat angrepp. I detta resonemang ingår också förmåga till resiliens. Även om Nato-medlemskapet kan verka avskräckande när det gäller fysiska angrepp så ökar hoten inom andra områden såsom desinformationskampanjer, risker för infiltration, cyberattacker mm.

Antalet cyberattacker har ökat under 2024 och drabbat aktörer inom vårt närområde. För att öka skyddet för information samt höja nivån för cybersäkerhet förväntas cybersäkerhetslagen träda i kraft under 2025. Lagen ställer högre krav på vår informationshantering, resiliens och incidentrapportering. Intern förankring av arbetsätt, metoder, kontinuitetshantering och incidentrapportering är viktiga områden för att bli effektivare i hantering av risker inom samtliga områden. I regeringens utredning för ny lagstiftning, *kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig*, ställs också krav på att kommunen ska kunna fullgöra sina författningsenliga uppgifter och upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter.

Datadriven kommun

Kommunstyrelsen och därmed kommunstyrelsens verksamheter ansvarar för förvaltning och utveckling av ett flertal kommungemensamma funktioner, system och processer. Att genomföra en systematisk översyn och utveckla dessa kommungemensamma processer och system bedöms utgöra en stor möjlighet för att öka kommunens kapacitet, förmåga och effektivitet. Nya arbetsätt som tillvaratar digitaliseringens möjligheter bedöms därför utgöra en väsentlig möjlighet i ett 3–5 års perspektiv.

Kommunen står inför stora utmaningar med bland annat kompetensförsörjning. Utvecklingen inom digitalisering, automation och AI går snabbt framåt. Verksamheterna i kommunen ser en stor möjlighet i att nyttja denna typ av teknik. För att möjliggöra användning av den nya tekniken behöver kommunen ta sig an detta på ett strukturerat sätt. Det behöver sättas en styrmodell och en gemensam grund/plattform för datainsamling och hantering behöver byggas. Genom att skapa styrning i ett antal frågor och börja möjliggöra nyttjande av denna teknik är bedömningen att det i

ett 3–5 års perspektiv kommer att underlätta för kommunen och dess verksamheter att möta den kompetensbrist som prognosticeras komma.

Positionering

Umeå är norra Sveriges största stad. Kommunen är den urbana noden i Arktis som under decennier varit en progressiv förebild kring jämställdhet, hållbarhet och innovation. Umeå är den akademiska och intellektuella motorn i Norrland – där föreningslivet har en självklar roll. Det är positioner som ska behållas och utvecklas. Under de senaste åren har blickar och investeringar riktats norrut. Främst mot grannkommuner som Sundsvall, Luleå och Skellefteå. Det är positivt för vår del av landet och det har varit bra för Umeå. Det har tydliggjort vår position som kommun, plats och arbetsgivare.

För att behålla och utveckla Umeås starka utgångsposition ska Stadsledningskontoret jobba med tydligare strategiska prioriteringar utifrån ett antal fokusområden. Dessa områden utgår från fyra viktiga inriktningar som tangerar vision, grunduppdrag, tilläggsuppdrag och program. Inom respektive rubrik rymms också lokala, regionala, nationella och internationella perspektiv.

- Umeås fortsatta befolkningsutveckling
- Näringslivsutveckling och investeringar
- Infrastrukturutveckling
- Starka civilsamhällen och kulturellt driven tillväxt.

Genom att tydliggöra våra prioriteringar, återkommande utvärdera och utveckla inriktning, så stärker vi Umeås position. Det utvecklar oss som kommun, plats och arbetsgivare.